

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

Tên môn học: Pháp luật ngân hàng

Mã môn học: MH11

Thời gian thực hiện môn học: 30 giờ (Lý thuyết: 15 giờ; thảo luận, thực hành: 11 giờ; Kiểm tra: 04 giờ)

I. Vị trí, tính chất của môn học:

- Vị trí: Học kỳ 1 năm thứ nhất
- Tính chất: Là môn học chuyên môn, cung cấp nền tảng kiến thức về pháp luật trong hoạt động tài chính – ngân hàng tạo cơ sở cho người học tiếp cận các môn chuyên ngành tiếp theo.

II. Mục tiêu môn học:

1. Về kiến thức:

- Trình bày đúng đặc điểm hoạt động của các đơn vị doanh nghiệp, cơ quan hoạt động trong lĩnh vực tài chính – ngân hàng.
- Liệt kê đầy đủ những cơ sở pháp lý thực hiện các hoạt động chuyên môn tại ngân hàng thương mại và một vài đơn vị tài chính.
- Giải thích rõ một số vấn đề pháp lý cơ bản về các hoạt động huy động vốn, cấp tín dụng và cung ứng dịch vụ thanh toán tại ngân hàng thương mại.
- Phân tích chính xác vai trò của pháp luật điều chỉnh hoạt động ngân hàng nói riêng và hoạt động tài chính nói chung.

2. Về kỹ năng

- Lựa chọn đúng các hành vi thực hiện phù hợp với pháp luật trong lĩnh vực chuyên môn.
- Vận dụng có hiệu quả nền tảng pháp luật có liên quan để thực hiện việc giao kết thương mại, thực hiện hợp đồng trong thương mại, cấp tín dụng, bảo lãnh ngân hàng.

3. Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

- Có ý thức tuân thủ pháp luật trong hoạt động chuyên môn; có thái độ nghiêm túc và tinh thần trách nhiệm trong học tập và làm việc; xác định đúng đắn động cơ và mục đích học tập.

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số TT	Tên chương, mục	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, Thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Bài mở đầu Chương 1: Tổng quan về pháp luật ngân hàng	3	3		
2	Chương 2: Địa vị pháp lý của các tổ chức tín dụng	5	3	2	
3	Chương 3: Pháp luật về một số giao dịch ngân hàng	10	5	4	1
4	Chương 4: Pháp luật về tín dụng ngân hàng	10	4	5	1
5	Kiểm tra kết thúc môn học				2
	Cộng	30	15	11	4

2. Nội dung chi tiết:

Chương 1: TỔNG QUAN PHÁP LUẬT VỀ NGÂN HÀNG

Thời gian: 03 giờ (LT: 03 giờ; TH: 0 giờ);

1. Mục tiêu:

- Trình bày đúng khái niệm, đặc điểm ngân hàng và hoạt động của hệ thống ngân hàng.
- Liệt kê chính xác quá trình hình thành và phát triển của hệ thống ngân hàng tại Việt Nam.
- Giải thích rõ ràng về sự hình thành, tồn tại và phát triển của hoạt động ngân hàng.
- Phân tích đúng vai trò của pháp luật điều chỉnh hoạt động ngân hàng.
- Xác định được đối tượng điều chỉnh và phương pháp điều chỉnh của pháp luật ngân hàng, nguồn và phân cấp pháp lý của hệ thống pháp luật ngân hàng Việt Nam.

2. Nội dung chương:

- 1.1. Khái niệm hoạt động ngân hàng, ngân hàng và cấu trúc hệ thống ngân hàng
  - 1.1.1. Sự hình thành của hoạt động ngân hàng và các ngân hàng
  - 1.1.2. Khái niệm ngân hàng và hoạt động ngân hàng
- 1.2. Sơ lược về quá trình hình thành và phát triển hệ thống ngân hàng và pháp luật về ngân hàng ở Việt Nam
  - 1.2.1. Giai đoạn 1945 – 1951
  - 1.2.2. Giai đoạn 1951 – 1975
  - 1.2.3. Giai đoạn 1975 – 1987
  - 1.2.4. Giai đoạn 1987 đến nay
- 1.3. Khái quát chung về pháp luật ngân hàng
  - 1.3.1. Nguồn và phân cấp pháp lý trong hệ thống pháp luật ngân hàng
  - 1.3.2. Đối tượng và phạm vi điều chỉnh của pháp luật ngân hàng
  - 1.3.3. Quan hệ pháp luật ngân hàng

Chương 2: ĐỊA VỊ PHÁP LÝ CỦA CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG

Thời gian: 05 giờ (LT: 03 giờ; TH: 02 giờ)

1. Mục tiêu:

- Trình bày đúng khái niệm, đặc điểm của các tổ chức tín dụng.
- Phân biệt được các loại hình tổ chức tín dụng ở Việt Nam.
- Vẽ được sơ đồ cơ cấu tổ chức, quản lý và điều hành một số tổ chức tín dụng cơ bản.
- Liệt kê chính xác quá trình hình thành và phát triển của hệ thống ngân hàng tại Việt Nam.
- Xác định được các hoạt động cơ bản trong từng loại hình tổ chức tín dụng.

2. Nội dung chương:

- 2.1. Khái niệm, đặc điểm và các loại hình tổ chức tín dụng
  - 2.1.1. Khái niệm, đặc điểm các tổ chức tín dụng
  - 2.1.2. Các loại hình tổ chức tín dụng
- 2.2. Cơ cấu tổ chức, quản lý và điều hành tổ chức tín dụng
  - 2.2.1. Cơ cấu tổ chức
  - 2.2.2. Cơ cấu quản trị, điều hành tổ chức tín dụng
- 2.3. Hoạt động của các tổ chức tín dụng
  - 2.3.1. Hoạt động huy động vốn
  - 2.3.2. Hoạt động cấp tín dụng
  - 2.3.3. Hoạt động cung ứng các dịch vụ thanh toán, ngân quỹ
  - 2.3.4. Các hoạt động khác của tổ chức tín dụng

Chương 3: PHÁP LUẬT VỀ MỘT SỐ GIAO DỊCH NGÂN HÀNG

Thời gian: 10 giờ (LT: 05 giờ TH: 04 giờ; KT: 01)

1. Mục tiêu:

- Trình bày đúng các hoạt động giao dịch cơ bản của tổ chức tín dụng như giao dịch tiền gửi, giao dịch thanh toán, thẻ và giao dịch ngân quỹ.
- Liệt kê được các cơ sở pháp lý quy định thực hiện trong các giao dịch tiền gửi, giao dịch thanh toán, thẻ và giao dịch ngân quỹ tại các tổ chức tín dụng ở Việt Nam.
- Xác định được các hành vi thực hiện đúng theo quy định của pháp luật về một số giao dịch tại ngân hàng thương mại.

2. Nội dung chương

- 3.1. Tổng quan về hoạt động giao dịch tại ngân hàng
  - 3.1.1. *Giao dịch tiền gửi*
  - 3.1.2. *Giao dịch thanh toán, thẻ*
  - 3.1.3. *Giao dịch ngân quỹ*
  - 3.1.4. *Pháp lệnh ngoại hối Việt Nam*
- 3.2. Pháp luật về giao dịch tiền gửi
  - 3.2.1. *Quy chế về tiền gửi tiết kiệm*
  - 3.2.2. *Bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam*
- 3.3. Pháp luật về giao dịch thanh toán, thẻ
  - 3.3.1. *Hướng dẫn mở và sử dụng tài khoản thanh toán tại ngân hàng*
  - 3.3.2. *Quy định về hoạt động thẻ ngân hàng*
  - 3.3.3. *Một số quy định khác về hoạt động thanh toán không dùng tiền mặt*
- 3.4. Pháp luật về giao dịch ngân quỹ
  - 3.3.1. *Quy định giao nhận, vận chuyển tiền và giấy tờ có giá*
  - 3.3.2. *Các quy định khác về giao dịch ngân quỹ*

Chương 4: PHÁP LUẬT VỀ TÍN DỤNG NGÂN HÀNG

Thời gian: 10 giờ (LT: 04 giờ TH: 05 giờ; KT: 01)

1. Mục tiêu:

- Trình bày đúng khái niệm, bản chất của tín dụng và đặc điểm của các hoạt động tín dụng tại các tổ chức tín dụng Việt Nam.
- Liệt kê được các cơ sở pháp lý cơ bản quy định về hợp đồng tín dụng và các biện pháp đảm bảo thực hiện hợp đồng tín dụng.
- Phân tích làm rõ được các đặc điểm, thủ tục và trình tự ký kết hợp đồng tín dụng ngân hàng.
- Giải thích đúng các nguyên tắc, phương pháp bảo đảm tín dụng tại các tổ chức tín dụng.

2. Nội dung chương:

- 4.1. Tổng quan về tín dụng
  - 4.1.1. *Khái niệm và bản chất của tín dụng*
  - 4.1.2. *Phân loại hoạt động tín dụng*
- 4.2. Pháp luật về hợp đồng tín dụng ngân hàng
  - 4.2.1. *Khái niệm và đặc điểm của hợp đồng tín dụng*
  - 4.2.2. *Chủ thể tham gia quan hệ hợp đồng tín dụng*
  - 4.2.3. *Thủ tục và trình tự ký kết hợp đồng tín dụng*
  - 4.2.4. *Nội dung của hợp đồng tín dụng*
- 4.3. Pháp luật về các biện pháp đảm bảo thực hiện hợp đồng tín dụng

4.3.1. *Khái niệm các biện pháp đảm bảo*

4.3.2. *Nguyên tắc đảm bảo tiền vay*

4.3.3. *Tài sản đảm bảo và các điều kiện chung đối với tài sản đảm bảo*

4.3.4. *Phạm vi bảo đảm thực hiện nghĩa vụ*

4.3.5. *Hợp đồng thế chấp, cầm cố và bảo lãnh*

4.3.6. *Xử lý tài sản đảm bảo*

IV. Điều kiện thực hiện môn học:

1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: Phòng học lý thuyết
2. Trang thiết bị máy móc: Máy chiếu/ tivi màn hình lớn
3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: Phần viết bảng
4. Các điều kiện khác: Phòng thoát mát, đủ ánh sáng, quạt gió, vệ sinh sạch sẽ

V. Nội dung và phương pháp đánh giá:

1. Nội dung:

- Đặc điểm các tổ chức tín dụng và hệ thống pháp luật ngân hàng tại Việt Nam
- Các văn bản pháp lý liên quan đến hoạt động cơ bản của ngân hàng như huy động vốn, cấp tín dụng, thế, cung ứng dịch vụ thanh toán và ngân quỹ.

2. Phương pháp:

- Kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kỳ và kiểm tra kết thúc môn học thực hiện theo quy định của nhà trường và hướng dẫn của phòng đào tạo.

- Hình thức kiểm tra kết thúc môn học: Trắc nghiệm (40 – 60 câu hỏi) hoặc tự luận (3 – 4 câu hỏi, bài tập, tình huống) và sinh viên được sử dụng tài liệu.

VI. Hướng dẫn thực hiện môn học:

1. Phạm vi áp dụng môn học: Chương trình môn học được sử dụng để giảng dạy và học tập cho sinh viên ngành Tài chính – Ngân hàng, hệ cao đẳng tại trường.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học:

- Đối với giáo viên, giảng viên: Diễn giải những lý thuyết và bày ví dụ minh có liên quan; tương tác với người học và đặt vấn đề để người học suy nghĩ giải quyết; ngoài các bài tập làm trên lớp giáo viên cần giao thêm bài tập về nhà cho người học và có kiểm tra; ngoài ra giáo viên có thể đưa thêm các phần có liên quan để bổ sung kiến thức cho người học trong điều kiện cho phép; giáo viên nên có chính sách khuyến khích các người học tích cực tham gia.

- Đối với người học: Cần tham dự đầy đủ các giờ trên lớp; tham gia thảo luận và tích cực làm các bài tập trên lớp và bài tập ở nhà; nghiên cứu các vấn đề có liên quan để cùng với giáo viên và tập thể lớp giải quyết.

3. Những trọng tâm cần chú ý: Sau mỗi chương giáo viên cần tóm lại nội dung của chương và giao thêm bài tập về nhà cho người học; khi tiến hành giảng dạy chương mới cần nhắc lại nội dung chương đã học để tạo tính liên tục.

4. Tài liệu tham khảo:

- Giáo trình Luật Ngân Hàng, PGS.TS Nguyễn Văn Vân & đtg, NXB Hồng Đức - Hội Luật gia Việt Nam, 2018.

- Luật các tổ chức tín dụng số 47/2010/QH12.

- Luật sửa đổi bổ sung một số điều của luật các tổ chức tín dụng số 17/2017/QH14

- Các nghị định và thông tư hướng dẫn về ngân hàng và hoạt động ngân hàng của Chính phủ và Ngân hàng nhà nước Việt Nam.

5. Ghi chú và giải thích (nếu có): Cần nghiên cứu bổ sung điều chỉnh nội dung chương trình (nếu có) để đáp ứng kịp thời với nhu cầu của xã hội.

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN